Published on (https://bnm.md)

12.06.2026

VIDEO// Parcursul european al Republicii Moldova: beneficii pentru cetățeni, afaceri și economie | Podcastul „Sensul banilor”, episodul 10

Invitata permanentă a podcastului este guvernatoarea BNM, doamna Anca Dragu, iar ediția actuală o are ca invitată specială pe doamna Mariana Rufa, directoarea executivă a Asociației Businessului European (EBA) din Republica Moldova.

Toate podcasturile [1]

Acest podcast este produs de BNM, in scopul educației financiare a cetățenilor.

Opiniile exprimate în acest podcast nu reprezintă punctul de vedere oficial al BNM.

Transcrierea podcastului „Sensul banilor”:

Moderator: Vitalie Guțu, jurnalist

Vitalie Guțu: Doamnelor și domnilor, bine v-am găsit la o nouă ediție a podcastului „Sensul Banilor”, un podcast despre bani, despre decizii financiare și cum acestea ne influențează viața de zi cu zi. Astăzi abordăm un subiect care este pe agenda națională, dar și cea europeană, și anume despre procesul de integrare a Republicii Moldova în marea familie a Uniunii Europene și cum acest proces poate influența în mod pozitiv atât viața cetățenilor de rând, dar și viața economică a afacerilor, a celor care dezvoltă afaceri aici, în Republica Moldova.

Discutăm astăzi împreună cu invitata permanentă a podcastului „Sensul Banilor”, este vorba despre doamna Anca Dragu, guvernatoarea Băncii Naționale a Moldovei. Doamnă Dragu, vă mulțumesc pentru că ați revenit aici.

Anca Dragu: Bună ziua, mulțumesc, bine v-am regăsit!

Vitalie Guțu: Cu mare drag! Și de asemenea, invitata noastră este doamna Mariana Rufa, directoarea Asociației Businessului European (EBA) din Republica Moldova. Bună ziua și bine ați venit și dumneavoastră la „Sensul Banilor”.

Mariana Rufa: Bună ziua și vă mulțumesc mult pentru invitație.

Vitalie Guțu: Cu mare drag! Doamna guvernatoare, că tot se vorbește în spațiul public, pe arena națională, dar și pe cea internațională, despre progresele pe care le face Republica Moldova în procesul de integrare europeană, poate cei de acasă, care ne urmăresc, aud tot mai des cu ce se egalează acest proces de integrare europeană: capitole, reforme, decizii importante. Aș vrea, pe înțelesul celor care ne urmăresc, să explicați ce înseamnă un proces de integrare europeană. Ce înseamnă integrare europeană?

Anca Dragu: În primul rând, trebuie să spunem că Uniunea Europeană este un proces de pace, un proces al păcii. Este un proces și uniune a bunăstării și a prosperității. De ce spun că este un proiect de pace? El a fost gândit și s-a născut după cel de-al Doilea Război Mondial, când statele Uniunii Europene au tras concluzia că deja, după două războaie într-o jumătate de secol, Europa era obosită, sărăcită și perspectivele nu erau foarte optimiste. Și atunci, șase state europene s-au așezat la masă și au zis, n-ar fi mai bine să punem noi toate resursele și energiile noastre și să facem un proiect de pace, un proiect economic, cu componentă economică, dar atenție, un proiect care să aibă și are și în ziua de astăzi o componentă puternică de democrație, respectarea drepturilor omului, valorile fundamentale, respectarea libertăților omului, libertatea cuvântului. Și acest proiect de pace, cu un proiect democratic care să asigure prosperitatea europenilor obosiți de jumătate de secol de războaie. Deci cam aceasta este, pe scurt, povestea Uniunii Europene. Și da, noi vrem să fim acolo, noi aparținem Europei și prin tot ce facem, prin organizarea societății, prin cum suntem, cine suntem, noi aparținem Europei. Dar vrem să fim și în această Uniune Europeană, care este un grup de state care împărtășesc aceste valori democratice, de drepturile omului și valori economice. În plan economic, este un foarte mare pas înainte, Uniunea Europeană, care de la șase state inițiale, acum sunt 27 de state. Și, ca atare, cu 450 de milioane de persoane, de consumatori practic, este mult mai benefic, eficient să faci producție, comerț într-un spațiu economic atât de mare, care asigură și reguli comune și calitatea, aceeași calitate. Prin aceste reguli de care vorbim și negocieri și capitole de negocieri. De fapt, în interiorul acestor negocieri și capitole de negocieri, vorbim despre reguli gândite de-a lungul anilor pentru protejarea mediului de afaceri, pentru protejarea consumatorului și pentru a ne asigura că în cele din urmă consumatorul european primește bunuri și servicii de calitate, în condiții de siguranță.

În momentul în care Uniunea constată că sunt niște derapaje, vine cu un set de reglementări. De aceea poate unii spun, e ceva birocratic cu multe reglementări. Aceste reglementări, de fapt, fac să ne protejeze pe noi, consumatorii. Și foarte important, sistemul acesta este gândit astfel încât consumatorul, cetățeanul, omul, să fie în mijlocul sistemului și celelalte instituții, societatea, în ansamblu, să lucreze pentru om.

Deci, este un proiect de pace, bunăstare și prosperitate. Noi vrem să fim acolo cu acte în regulă. Suntem și o să vă spun mai încolo, cum în zona cel puțin financiar- bancară, suntem deja acolo. Dar, da, vrem să fim membri cu acte depline.

Vitalie Guțu: Foarte bine ați lansat cumva aceste direcții de discuție și vin, în acest context și vă întreb, doamnă Rufa, dacă oamenii de afaceri văd aceste reguli și reglementări venite din partea, sau impuse cumva de Uniunea Europeană, ca o provocare sau ca o oportunitate pentru a-și dezvolta afacerile?

Mariana Rufa: Da, mulțumesc pentru întrebare. Într-adevăr, doamna guvernatoare foarte bine a punctat direcțiile principale atunci când vorbim despre motivul pentru care și noi vrem să devenim o parte a lumii

civilizate, un membru onorabil al familiei europene. Când vorbim despre acele reguli comune ale pieței Uniunii Europene, într-adevăr, ele nu fac decât, creează reguli comune de joc. Ele protejează consumatorii, dar ele contribuie la dezvoltare. Și ca să dau un exemplu foarte clar al acestui argument, este că în 2014, când a fost semnat Acordul de asociere, Republica Moldova exporta circa 35% din totalul exporturilor, exporta în Uniunea Europeană, pentru că la acea etapă nu erau implementate pe deplin acele reglementări tehnice, în domeniul agricol, în alte domenii, industrial, etc. Ori acum, odată ce am reușit din 2014 să depunem un efort și să investim ca stat în, de fapt, conformarea acestui sistem de reglementări în domeniul agroindustrial, în domeniul de servicii, în domeniul de producere de bunuri, cota exportului s-a dublat până la aproape 70%. Vorbim de circa 66% din totalul exporturilor, Republica Moldova, la moment, o direcționează spre Uniunea Europeană. Ce, de fapt, înseamnă acest lucru? Acei agenți economici care nu doar s-au conformat cu aceste reguli ale pieței comune, dar au și investit în contextul acestui proces de conformare, au investit în noi tehnologii, au investit în noi tipuri de livezi, au investit în noi tipuri de producere, au investit în calitatea oamenilor și în educația angajaților care asigură acest proces mai performant de producere, atât în domeniul de producere a bunurilor, cât și prestarea servicii lor, de fapt, nu doar au generat dublarea acestei cote de export, dar au asigurat o dezvoltare a sectorului economic și a țării, în general. Odată cu acest proces de conformare, noi am armonizat și cadrul legislativ, ceea ce, de fapt, este și un angajament al Republicii Moldova. Deci s-au întâmplat câteva lucruri în paralel, câteva procese în paralel, care, în final, au generat o dezvoltare a Republicii Moldova, comparativ cu 2014, de când am semnat Acordul de asociere.

Vitalie Guțu: Mă prind la ideea că, probabil, de la început, agenții economici se uită ca la o provocare, tot ceea ce înseamnă aliniere sau pliere la standardele Uniunii Europene, iar această provocare devine, în ultimă instanță, o oportunitate pentru a fi pe piața Uniunii Europene, iar să fii un jucător pe piața Uniunii Europene este ceva, adică spune ceva. Doamna guvernatoare, ce ar trebui să facă agenții economici sau afacerile din Republica Moldova ca să nu o ia ca pe o temere tot ce înseamnă, iată discutasem noi despre reglementări și tot cadrul normativ, dar să o ia ca pe o oportunitate și ca pe o dezvoltare ulterioară?

Anca Dragu: Eu nu cred că, în general, agenții economici, antreprenorii din Republica Moldova consideră acest proces de aderare ca fiind o temere sau un element de spaimă, negativ. Și de ce spun asta? În primul rând, antreprenorii înțeleg oportunitățile, pentru că așa realizează activitatea economică, venituri și profituri. Și înțeleg că este mult mai interesant pentru ei să vândă către o piață de 450 de milioane, decât să vândă pe o piață de 2,4 milioane de consumatori. Deci, cred că aceste cifre, în general, antreprenorii le au în minte. Da, eu vreau să fiu acolo, pe acea piață mare, pentru că acolo am, da, competiția poate fi mai serioasă, dar pot să ajung la foarte mulți oameni și pot, într-adevăr, să-mi cresc producția și pot să rafinez în același timp producția. Deci, nu cred că antreprenorii sunt temători. În plus, ei au văzut deja beneficiile de care se bucură chiar și în acest proces de preaderare. Și aici mă refer la exportul permis către Uniunea Europeană și, da, se bucură de export. Trebuie să spunem, în paranteză aici, că Republica Moldova este singura țară din afara Uniunii Europene care are export la liber. Nu are nicio cotă de export de vin către Uniunea Europeană și că acest lucru a fost obținut în timpul mandatului de comisar european pe agricultură al domnului Dacian Cioloș. Și acest lucru a făcut ca în Republica Moldova să apară foarte multe vinării mai mici, mai mari, au crescut, s-au finanțat de la bănci și au reușit să crească calitatea. Deci este o schimbare fantastică în acest domeniu, de exemplu. Odată cu deschiderea porților către Uniunea Europeană, acest domeniu al vinăriilor a căpătat o altă față. Deci, este cel mai bun exemplu că antreprenorii înțeleg oportunitățile și se duc într-acolo.

S-au aliniat la nivel de standarde de calitate, apoi au venit cu produse de marketing, ai competiție, ai concurență și trebuie să vii cu altceva. Dar tu, ca și consumator îți dorești să vezi acel altceva. Mergem la magazin, vedem o mulțime de produse pe raft și ne atrage atenția acel altceva. Antreprenorii, la rândul lor sunt inventivi și sunt în Republica Moldova, avem bucuria să avem oameni foarte inventivi și cu inovație. Și atunci, s-au pliat foarte bine pe aceste cerințe. În continuare, cred că procesul acesta de aderare, de integrare, nu îi sperie pe antreprenor, ci îi motivează și îi ambiționează. Și avem și ambiția asta, să fim noi mai buni decât alții. Dacă îmi permiteți să vin cu un exemplu adițional.

Mariana Rufa: Într-adevăr, sectorul vitivinicol este un exemplu absolut remarcabil, ținând cont ce s-a întâmplat sau care era calitatea vinului până în 2006, care de fapt în mare parte era direcționat spre piața rusă. Eu cred că nimeni, în viață, nu vrea să consume, de fapt, acea calitate acum. Și, într-adevăr, este un

exemplu absolut fascinant în cât de scurt timp, atât partea de conformare, cât și posibilitatea de a investi și a transforma calitatea vinului, infrastructura acestor vinării a generat acest salt. Și, într-adevăr, suportul domnului Dacian Cioloș în acest sens a fost unul absolut decisiv. Un alt exemplu extrem de, aș spune eu, remarcabil pentru acei care nu credeau că Republica Moldova, într-un timp atât de scurt, va putea exporta produse de origine animalieră. Deci, de 2-3 ani, noi putem să exportăm carne de pui. Lucrul ăsta s-a întâmplat, într-adevăr, urmare a unor mișcări, într-adevăr, transformaționale, cât privește capacitatea instituțională, de exemplu a ANSA, în cazul dat vorbim de Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor, dar și acele investiții pe care le-au canalizat agenții economici, care au demonstrat că putem și noi, ca țară, să exportăm o calitate foarte bună de carne de pui, lucru pe care, de exemplu, Ucraina l-a demarat în 2014, iar la noi nu a fost posibil.

Și doar voiam să reiterez că putem, este posibil, nu este o problemă să ne conformăm, există dorință, există voință politică și există un suport fără precedent din partea Uniunii Europene de a susține Republica Moldova în acest mandat și angajament de aderare.

Vitalie Guțu: Da, tocmai aici, cred că, conjugarea eforturilor tuturor actorilor, agenților economici, autorităților responsabile, banca centrală și alți actori destul de importanți ca să-și unifice eforturile, și, ulterior, să fim printre primii pe piața Uniunii Europene. Dacă tot vorbim despre aderare sau procesul de integrare în marea familie a Uniunii Europene, tot se pune accent pe un sistem financiar care ar trebui să fie unul transparent, unul modernizat și când vorbim despre acest lucru, vorbim în termeni foarte exacți. Vorbim despre transferuri, credite, economii și așa mai departe. Doamna guvernatoare, vin aici și vă întreb, care sunt cele mai vizibile beneficii pe care cetățenii le pot simți în urma modernizării sistemului financiar și apropierii de standardele europene.

Anca Dragu: Cetățenii deja văd, din octombrie 2025, un beneficiu uriaș și acela al apartenenței la Zona Unică de Plăți în Euro, SEPA. Dacă veți întreba în țările membre ale Uniunii Europene, orice cetățean, ce înseamnă SEPA, s-ar putea să nu știe. Pentru că i se pare firesc. Dar în Republica Moldova, oamenii știu ce înseamnă SEPA, pentru că înainte de a fi parte din SEPA și acest lucru s-a întâmplat efectiv în octombrie 2025, după o muncă de aproape 2 ani, la orice transfer pe care cineva din țară îl făcea către, în general Uniunea Europeană, dar sunt și alte state, sau din zona, din Uniunea Europeană către Moldova, erau comisioane de transfer foarte mari, pentru că era un sistem care presupunea existența mai multor bănci cu niște sisteme mai, să zic așa, mai greoaie și mai costisitoare. Și atunci, dacă voiai să transferi 300 de euro către copilul care studiază, nu știu, în Olanda, din păcate ,plăteai 30, 40, 50 de euro transfer. Deci, la copil mai ajungea 250 de euro. La fel invers. Dacă cineva muncea, nu știu, în Italia, să spun, avem o diaspora mare în toată Europa și voia să trimită acasă niște bani, plătea aceeași sumă. În loc de 300 de euro ajungeau 250, 270. Astăzi, aceeași tranzacție se face cu, deci vrei să transferi 300 de euro? De fapt, banii care ajung sunt vreo 299, poate chiar 300. Depinde de limită și de bancă. Deci, transferurile acestea nu mai costă zeci de euro, ci unu, doi, trei euro. Adică, noi vedem că din octombrie până în aprilie, avem economii de 8,8 milioane de euro, bani care au rămas în buzunarele noastre.

Mariana Rufa: La agenții economici, în primul rând.

Anca Dragu: Agenții economici, persoane fizice, avem un comerț, cum spuneați, aproape 70% cu Uniunea Europeană, avem o diaspora semnificativă și atunci asta a însemnat economie semnificativă, 8,8 milioane de euro. Am plătit numai circa 650.000 de euro aceste transferuri și 8,8 milioane au rămas economii în buzunarele noastre, agenți economici, persoane, aici în țară. Deci, este un lucru pe care îl simțim imediat. Și, pentru ca Republica Moldova să fie parte din acest sistem SEPA, a trebuit ca noi, la Banca Națională să întocmim un dosar, să-l depunem la Uniune, la Comisie, în care să arătăm că sistemul bancar din Republica Moldova, în ceea ce privește sistemul de plăți, supraveghere, dar și acest sistem de prevenire și împotriva spălării banilor, aceste domenii sunt complet aliniate la standardele europene. Și atunci, Uniunea Europeană a zis, ok, deschidem ușa, vă rog. Republica Moldova a intrat în SEPA și ne bucurăm de aceste rezultate extraordinare.

Vitalie Guțu: Efortul a meritat.

Mariana Rufa: Este o revoluție într-adevăr în sistemul de plăți, este într-adevăr o revoluție din simplu motiv că în cazul acelor, primilor exportatori pe piața Uniunii Europene, să știți că acele costuri cu care ei se confruntă sunt foarte mari. În primul rând, să devii credibil dintr-o țară terță, cum este Republica Moldova, bine, acum suntem candidată, dar vorbesc de până a devenit țară candidat, era, în general, este foarte greu să intri într-un parteneriat comercial cu companii serioase și să știți că toate aceste parteneriate implică costuri. Este foarte greu pentru agenții economici din Republica Moldova să devină competitivi și acest element de reducere a costului de transfer a însemnat foarte mult. Deci, acum, deja, noi putem să spunem că suntem competitivi. Acum, noi putem să zicem că ne conformăm și s-au redus semnificativ costurile. Un alt element în procesul de integrare europeană reprezintă această independență energetică pe care o avem, din păcate, acestui cadru geopolitic și războiului tragic din Ucraina, dar cel puțin și aici a fost depus un efort absolut enorm ca să obținem această independență și s-a permis dezvoltarea pieței, în cazul dat accesul la resursa energetică, care este un alt element atunci când vorbim despre competitivitate. Deci, toate acestea luat împreună atât cât s-au redus costurile absolut considerabil de transferuri internaționale, cât privește resursele energetice care s-au redus, pentru că foarte mulți agenți economici s-au conectat la resurse energetică și au investit în resurse regenerabile în scop industrial, dar și multe alte tipuri de suport și acces la finanțare, reducerea unor rate pe dobânzi și creditele de care dispun băncile comerciale datorită instituțiilor financiare internaționale. Toate acestea, împreună, au făcut producătorul din Republica Moldova mai competitiv pe piața Uniunii Europene. Deci, se poate.

Anca Dragu: Planul de creștere de 1,9 miliarde de euro înseamnă 11% din produsul intern brut. E foarte mult. Bani care ajung în economie și sprijină într-adevăr, inclusiv pe producători și companiile din țară.

Vitalie Guțu: Tot ați menționat ceva mai devreme despre faptul că odată ce ne mișcăm spre Uniunea Europeană, un rol important îl are armonizarea legislației Republicii Moldova cu cadrul normativ al Uniunii Europene. Din câte cunosc, doamna guvernatoare, BNM a făcut demersuri privind evaluarea echivalenței cadrului legislativ și de reglementare cu cel european. Dacă ați putea să ne explicați, pe scurt, ce înseamnă acest proces de echivalență?

Anca Dragu: În februarie 2024, am mers la o ședință la Autoritatea Bancară Europeană (European Banking Authority) și le-am cerut să facă această evaluare a legislației din Republica Moldova. Se numește echivalență legislativă, adică să se uite la partea de legislație, dar și de instituții și practică și să facă această evaluare, în ce măsură noi suntem aliniați din punct de vedere al legislației instituției, practică, la ceea ce se întâmplă în Uniunea Europeană. Și am început această evaluare, sunt câțiva pași, o auto-evaluare apoi o evaluare făcută de European Banking Authority. Acum suntem la a doua fază a evaluării și apoi va fi și o evaluare în teren, în țară. Ne apropiem de finalizarea acestui proces și așteptarea noastră este că vom primi acest cec în alb, eu așa îi spun, în care European Banking Authority va spune da, în Republica Moldova legislație, sistem financiar, instituții și practică, sunt toate aliniate standardelor europene. Care sunt urmările acestui cec în alb? Ce facem noi cu acest cec în alb? Orice investitor din Uniunea Europeană în domeniul bancar, știe că poate investi aici în condiții de siguranță și de legislație ca la el acasă, ca în Uniunea Europeană. Deci, de asta spun că cu sectorul bancar suntem aproape integrați, odată ce vom avea și această echivalență legislativă obținută de la European Banking Authority. Dar alături de SEPA, da, când oamenii din Uniunea Europeană, le spui oamenilor că tu ești partea SEPA, atunci imediat te înțeleg că te-ai conformat pe câteva domenii legislației și regulilor. Deci se simt în siguranță, sunt reguli ca la ei acasă. Apoi când venim și spunem, dar mai mult decât atât și în sectorul bancar în general, avem acest cec în alb de la EBA și apoi o să fie de la comisie, gradul de încredere al investitorilor, al partenerilor de afaceri pentru firmele din Republica Moldova automat crește. Deci, automat se vor gândi, deci eu pot să am afaceri cu un antreprenor din Chișinău, zice un om de afaceri din Franța, ca și cum aș avea o relație de afaceri cu cineva din Germania. Deci, asta înseamnă că se deschid aceste piețe în mod efectiv pentru antreprenorii din Republica Moldova.

Vitalie Guțu: Dacă vorbim despre termen, cam când ar putea să obținem acest cec în alb?

Anca Dragu: Anul acesta, da.

Vitalie Guțu: Am înțeles. Doamna Rufa, spuneți-mi, vă rog frumos, cât de pregătit este mediul de afaceri atunci când cecul în alb va exista, cât de pregătit este mediul de afaceri de la noi să se alinieze acestor cerințe și să fie respectate aceste norme?

Mariana Rufa: În general, efortul sectorului financiar-bancar în ultimii ani este de apreciat la capitolul conformare, viteză, tenacitate, voința pe care au demonstrat-o într-o responsabilitate colectivă în a implementa, nu doar a armoniza, dar ei sunt acei care implementează cadrul legislativ, se întâmplă lucruri revoluționare în domeniul de asigurări, se întâmplă lucruri revoluționare în domeniul financiar-bancar, AML, identificarea la distanță a beneficiarilor efectivi, e vorba de sectorul de OCN-uri, deci acum e vorba de sectorul financiar-bancar. Totodată, vorbim inclusiv de responsabilizarea agenților economici, care, deși uneori sunt supărați că vin cu un teanc de documente la bancă, dar și lucrul ăsta se face pentru a ne asigura despre credibilitatea acestui agent economic, pentru a preveni anumite riscuri de spălări de bani, pentru a asigura nu doar credibilitatea agentului economic, mai ales în parteneriate internaționale, dar și credibilitatea de țară. Pentru că, din păcate, foarte des se întâmplă atunci când pierzi încrederea într-un partener, începi să vii cu calificativ în raport cu țara respectivă. Sunt așa situații. Deci, intenția, în cazul dat, este de a asigura conformarea, nu doar pentru sectorul financiar-bancar, dar și a asigura o abordare mai corectă, transparentă, față de acei agenți economici care se expun lumii largi, mai ales când vorbim de filiera comerțului internațional. Și, până la urmă, toate aceste elemente asigură credibilitatea, transparența tranzacției, credibilitatea agentului economic și, dacă vreți, ratingul companiei. Pentru că și acest cec în alb, sunt sigură că va crește considerabil ratingul sectorului financiar-bancar al Republicii Moldova, în general. Deci, este o etapă revoluționară pentru Republica Moldova.

Vitalie Guțu: Drumul spre Uniunea Europeană înseamnă o economie tot mai extinsă, mai deschisă, mai incluzivă și voiam să vă întreb, doamna guvernatoare, cât de important este rolul femeii într-un mediu economic și de afaceri?

Anca Dragu: Este foarte important rolul femei în societate, în general, și în ceea ce privește domeniul economic și la nivel de conducere, pentru că da, și noi venim cu unghiul nostru în procesul decizional, cu preocupările noastre și este normal ca în orice companie, instituție, de la nivelul de jos până la nivelul de sus să avem o reprezentare cum e societatea. La fel s-o vedem și într-o companie. De fapt, vedem că, din păcate, cu cât ne ducem mai sus, aerul devine mai rarefiat și doamnele sunt din ce în ce mai puține, din păcate. Aici, unele state, unele țări stau mai bine, altele mai puțin bine. Republica Moldova stă binișor, dacă ne uităm la statele, țările din jur, dar, desigur, întotdeauna este loc și de mai bine. În general, participarea femeilor la piața muncii ar putea aduce beneficii fabuloase, ar putea crește venitul mediu al populației la nivel global cu circa 20%, prin participarea femeilor pe piața muncii. Astea sunt studiile pe care organizațiile internaționale le realizează. O economie sănătoasă include pe piața muncii și în zona politică, și în zona decizională, include femei la fel de bine cum include bărbații.

Vitalie Guțu: EBA, apropo, cum încurajează implicarea femeilor în mediul de afacere?

Mariana Rufa: Eu vreau să vă spun, în primul rând, că există această abordare de model și referință și în primul rând Republica Moldova poate să fie mândră pentru modelul și referința de președintă pe care o avem, de multe doamne pe care le avem în funcții de conducere, doamna guvernatoare ar fi un exemplu, avem exemple foarte frumoase în Parlament, avem exemple foarte frumoase în Guvern, în autorități publice locale. Nu știu exact procentajul, dar știu foarte multe primărițe care au adus schimbări absolut senzaționale la nivel comunităților locale, investind în educația femeilor, găsind locuri de muncă pentru fetițele care ating majoratul și sunt lăsate în bătaia vântului după orfelinate și cumva se implică să le găsească un drum în viață prin educație, deci avem exemple foarte frumoase. Doar am vrut să menționez de faptul că în EBA, noi avem 120 de companii, s-ar raporta la circa 20% din PIB, în foarte multe cazuri avem doamne atât în funcție de director general cât și în Consiliul de conducere. Acum, dacă să mă expun personal, cred în echilibru. Studiile sugerează că femeia în post de conducere vine cu abordare mai transparentă, vine cu o intenție de a face mai mult pentru oameni, vine cu abordări de echidistanță, echitate socială pentru că de cele mai dese ori femeia este mamă și vrea să fie corectă, echidistantă și așa, acest lucru îl sugerează

studiile, și într-adevăr în foarte multe cazuri, atât în cazul EBA cât și pe filiera politică, femeia la conducere a adus aceste transformări, acum fără ca să ne denigrăm bărbații.

Vitalie Guțu: Subiectul nostru central al discuției este, iată, procesul acesta de integrare europeană a Republicii Moldova, mai cu seamă din perspectiva economică, a sistemului financiar bancar. Doamna guvernatoare, cum credeți, educația financiară cum contribuie la sporirea acestor concepte și acestui fenomen pe care Republica Moldova încearcă să-l dezvolte și tot aspiră?

Anca Dragu: Educația financiară, noi am tot vorbit aici, la acest podcast, are un rol extraordinar și din ce în ce mai mare pentru fiecare dintre noi. Ce vedem noi? Că la nivelul Uniunii Europene sunt foarte multe demersuri pentru a crește nivelul de educație financiară. De ce? Tocmai pentru că e foarte important și pentru că noi vrem, Uniunea Europeană, noi, Republica Moldova, autoritățile, dorim ca populația, în general, indiferent de vârstă și de mediul în care locuiește fiecare, să dețină informații utile cu privire la noțiuni economice, astfel încât deciziile financiare, deciziile legate de bani să fie luate în cunoștință de cauză. Adică atunci când vrei să-ți iei un credit, atunci când faci un schimb valutar, când decizi o investiție, să înțelegi foarte bine ce se întâmplă. Și da, Uniunea Europeană pune foarte mult preț pe aceste informații și fiecare bancă centrală din Uniunea Europeană are departamente care se ocupă de așa ceva. Și noi avem, la banca centrală, deci și în acest punct de vedere consider că suntem aliniați celor mai bune practici. Și acum suntem foarte preocupați, am discutat aici cu dumneavoastră despre acest fenomen, din păcate în creștere la nivel global, al escrocheriilor financiare la care sunt expuse persoanele fizice și după cum am văzut de toate vârstele, din toate mediile, de toate pregătirile profesionale. Și da, asta arată că trebuie să facem mai mult, că trebuie să le dăm instrumente oamenilor să nu cadă în plasa escrocilor financiari.

Mariana Rufa: Ca să continui gândul doamnei guvernatoare, deci, într-adevăr, tot ce înseamnă educația financiară este un proces pe care îl susținem și noi, ca Asociația Businessului European. Să știți că unul din motivele și argumentele cu care noi încercăm să promovăm antreprenoriatul, este mai întâi să dezvoltăm în rândul femeilor antreprenoare această abilitate de educație financiară. În cadrul EBA, până acum, deja de 15 ani, continuăm de fiecare dată, în fiecare an, tot felul de sesiuni practice pentru a instrui managerii să știe cum să citească un cash flow, un plan contabil, lucruri esențiale, nu toți managerii au studii economice. Ori, trebuie să știi să te descurci în cifre. Doar voiam să explic că această abordare de educație financiară își găsește aplicabilitatea în orice domeniu. Și în cazul femeilor, când ziceam anterior, este, deci facem tot posibilul să venim cu cât mai multe inițiative ce țin de educație financiară și vom fi extrem de onorați să avem o colaborare și cu echipa Băncii Naționale în acest sens. Ori, în domeniul antreprenoriatului, fie că ești la început de cale, fie că ai atins niște culmi, necesitatea de a fi în ritm cu toate inovațiile care apar pe piața finanțelor, în general, tot ce înseamnă digitalizare, soluțiile de AI, te impun să menții ritmul competențelor și investițiilor personale, deci de actualizare a cunoștințelor în acest domeniu. Deci, domeniul evoluează.

Vitalie Guțu: Bine ați punctat, doar că aici voiam să fac referire la ceea ce ați spus anterior, în contextul evoluției AI-ului, în contextul, iată, escrocheriilor, omul de rând, agentul economic, o companie, are nevoie de cea încredere și de acea stabilitate. Suntem pe final de discuție și, doamnă guvernatoare, vreau să încheiem cumva acest podcast în cheia încrederii. Cum omul care ne privește, ne vizionează acum, poate să aibă acea încredere în sistemul financiar bancar al Republicii Moldova?

Anca Dragu: Încrederea, în primul rând, se construiește foarte greu și se pierde foarte ușor. Dar cum se construiește această încredere? Printr-o muncă asiduă, zilnică, prin transparență, prin apropiere, prin deschidere. Oamenii trebuie să înțeleagă ce facem noi, de ce facem și trebuie să fim dispuși în orice moment și pregătiți să explicăm oamenilor cu ce se ocupă sistemul bancar, o bancă, Banca Națională și să fim acolo, întotdeauna, pentru companii, pentru cetățeni. Faptul că, din păcate, exact această încredere de care se bucură instituțiile și Banca Națională, de exemplu, din Republica Moldova, deci exact această încredere de care se bucură instituțiile financiare fac ca ele să fie cumva folosite în escrocheriile financiare. Dar tocmai de aceea noi întotdeauna spunem atenție foarte mare de unde vă luați informațiile. Oamenii trebuie să înțeleagă că da, noi ne gândim și acționăm pentru protejarea cetățeanului.

Vitalie Guțu: Doamnă Rufa cum, mediul de afaceri contribuie la sporirea încrederii?

Mariana Rufa: Să nu fim vulnerabili și să investim mereu în tot ce înseamnă dezvoltare, inovație, atât când este vorba despre sectorul financiar, bancar și atunci când este vorba de orice evoluție pe plan legislativ, pe plan de business. Deci, această actualizare permanentă și investiție în propriile cunoștințe, dar și în cunoștințele angajaților și echipelor cu care lucrezi, este imperioasă. Suntem în epoca transformărilor dinamice, extrem de rapide. Este un sprint în tot ce înseamnă evoluția în care ne aflăm. Și dacă nu facem față cunoștințelor și actualizării, deci procesul de actualizare cunoștințelor permanente, suntem victimă. Iar noi dorim să fim în victorie și să mergem cu glorie înainte, să ne dezvoltăm.

Vitalie Guțu: Mult stimate doamne, eu vă mulțumesc pentru această discuție despre integrarea europeană, despre acești pași pe care Republica Moldova îi întreprinde sau îi face pe acest parcurs, despre bani, despre sistemul financiar, despre această încredere pe care, iată și prin discuția noastră, cumva contribuim la sporirea încrederii cetățeanului care ne urmărește și care dă like podcastului „Sensul Banilor".

Nu uitați să urmăriți paginile de socializare ale Băncii Naționale a Moldovei, pagina de Facebook, Instagram, canalul de YouTube. Toate cele bune și nu uitați de sensul banilor!

Tags

Podcast Sensul banilor [2]

episod 10 [3]

episodul zece [4]

episod 10 despre Parcursul european al Republicii Moldova [5]

Source URL:
https://bnm.md/en/node/69993

Related links:

[1] https://bnm.md/ro/content/podcasturi [2] https://bnm.md/en/search?hashtags[0]=Podcast Sensul banilor [3] https://bnm.md/en/search?hashtags[0]=episod 10 [4] https://bnm.md/en/search?hashtags[0]=episodul zece [5] https://bnm.md/en/search?hashtags[0]=episod 10 despre Parcursul european al Republicii Moldova